Dosarul nr. 2-1294/2024 /2-24126052-38-2-06112024-1/

HOTĂRÂRE
în numele Legii

17 februarie 2026 **or. Rezina**

Judecătoria Orhei, sediul Rezina,
Instanța în componența:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Dorina Cebanița
Grefier Marta Negara
Cu participarea:
Reclamantei Braga Olesea, a.n. *****, IDNP *****, domiciliată în *****;
Reprezentantului reclamantei, avocatul Balanici Marina, în baza mandatului seria/nr. MA 1985020 din 09.09.2024;
În lipsa:
Pârâtului Bița Andrei, a.n. *****, IDNP *****, domiciliat în *****, reprezentat de avocat în procesul civil;
Reprezentantului pârâtului, avocatul Ursu Iraida, în baza mandatului seria/nr. MA 2167605 din 04.03.2025, care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa și a pârâtului;
Reprezentantului intervenientului accesoriu, IP Agenția Servicii Publice, care a solicitat examinarea cauzei în lipsă;

examinând în ședință de judecată publică, în procedură contencioasă, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Balanici Marina în interesele reclamantei Braga Olesea către pârâtul Bița Andrei, intervenient accesoriu IP Agenția Servicii Publice, privind stabilirea paternității, contestarea paternității, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori și a cheltuielilor de judecată,

A C O N S T A T A T:

Pretențiile reclamantului.

1. La 06.11.2024, avocatul Balanici Marina în interesele reclamantei Braga Olesea a înaintat acțiune împotriva pârâtului Bița Andrei, intervenient accesoriu IP Agenția Servicii Publice, privind stabilirea paternității, contestarea paternității, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori și a cheltuielilor de judecată, care a fost distribuită pentru examinare în mod automat aleatoriu, în procedura judecătorului Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, Lavciuc Elvira.

1.1. În motivarea cererii de chemare în judecată s-a invocat că reclamanta Braga Olesea și pârâtul Bița Andrei s-au aflat în relații de căsătorie în perioada

14.04.2010 – 13.08.2015, fapt confirmat prin hotărârea Judecătoriei Șoldănești nr. 2-293/2015 din 13.07.2015, rămasă definitivă la data de 13.08.2015.

Anterior încheierii căsătoriei, din relații de concubinaj, la data de ***** s-a născut fiica *****. Părțile au locuit în satul Ustia, raionul Dubăsari. La momentul nașterii copilului, pârâtul nu se afla la domiciliu, motiv pentru care, în actul de naștere al copilului, la rubrica „părinții" au fost înscrise doar datele mamei, fără indicarea tatălui, iar copilului i-a fost atribuit numele de familie al mamei – „Braga", fapt confirmat prin certificatul de naștere al minorei **********.

Ulterior, la data de *****, deja în timpul căsătoriei, s-a născut fiica *****. Filiația copilului minor *****, născută la *****, față de pârâtul Bița Andrei este confirmată prin certificatul de naștere seria NA-VI nr. *****, eliberat de OSC Soroca la data de 05.03.2016, în care, la rubrica „părinții", la compartimentul „tata", este înscris Bița Andrei, IDNP *****.

Din cauza incompatibilității de caracter și a certelor, la începutul anului 2014 reclamanta Braga Olesea, împreună cu cei doi copii, s-a separat de pârât și s-a stabilit cu traiul în satul natal *****.

Întrucât pârâtul Bița Andrei nu participa la întreținerea fiicelor ***** și *****, reclamanta s-a adresat instanței de judecată cu o cerere privind încasarea silită a pensiei de întreținere pentru copiii minori. Prin hotărârea judecătorească din 15.05.2014, pârâtul a fost obligat să achite în favoarea reclamantei pensia de întreținere pentru copilul minor ***** în cuantum de 800,00 lei lunar, până la atingerea majoratului de către copil.

Pentru copilul minor comun ********** nu a fost solicitată și nici stabilită pensia de întreținere, întrucât în certificatul de naștere al acesteia lipsesc datele privind tatăl, iar filiația față de pârâtul Bița Andrei nu a putut fi dovedită.

În aceste condiții, având în vedere refuzul pârâtului de a se prezenta la Serviciul Stare Civilă pentru a depune declarația de recunoaștere a paternității asupra copilului minor **********, reclamanta consideră necesar să solicite instanței de judecată stabilirea paternității pârâtului față de acest copil, cu includerea datelor acestuia în actul de naștere, la rubrica „părinți", compartimentul „tată", precum și schimbarea numelui de familie al copilului din „Braga" în „Bița".

După stabilirea cu traiul în satul *****, și încetarea vieții în comun cu pârâtul, reclamanta a întemeiat o altă familie. În aceste condiții, căsătoria dintre părți a fost desfăcută prin hotărârea Judecătoriei Șoldănești din 13.07.2015, rămasă definitivă la data de 13.08.2015. La fel, prin aceeași hotărâre judecătorească, domiciliul copilului minor ***** a fost stabilit împreună cu reclamanta.

După separarea în fapt, pârâtul participă doar parțial și neregulat la cheltuielile de întreținere, îngrijire și educație ale fiicei *****, iar pentru fiica mai mare, *****, nu contribuie în niciun mod la întreținerea acesteia.

Astfel, copiii minori ********** și ***** se află în întreținerea reclamantei, fapt confirmat prin confirmarea nr. 596 din 10.09.2024, eliberată de Primăria satului Răspopeni.

Reclamanta nu este încadrată oficial în câmpul muncii, anterior a activat în calitate de vânzător la un magazin din satul Răspopeni, precum și peste hotare, în Italia, iar în prezent realizează venituri ocazionale.

Copiii ********** și ***** sunt înmatriculate la Gimnaziul din satul *****, în clasele a X-a și a VIII-a pentru anul de studii 2024–2025, fapt confirmat prin confirmările nr. 13 și nr. 11 din 19.09.2024.

De asemenea, reclamanta suportă integral cheltuielile pentru plata serviciilor comunale, inclusiv energia electrică, gazul, precum și procurarea lemnelor de foc pentru perioada rece a anului.

Pârâtul Bița Andrei este angajat în cadrul Penitenciarului nr. 6 din municipiul Soroca.

Având în vedere majorarea cheltuielilor pentru întreținerea copiilor, inclusiv creșterea prețurilor la produse alimentare, îmbrăcăminte, încălțăminte și servicii comunale, se constată că pensia de întreținere stabilită pentru copilul minor *****, prin hotărâre judecătorească, în raport cu minimul de existență de la acel moment, este în prezent sub nivelul minimului de existență.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 152 din 05.07.2012 privind minimul de existență, acesta nu include cheltuieli esențiale pentru dezvoltarea copilului, precum procurarea rechizitelor școlare, a materialelor didactice, participarea la activități sportive sau extracurriculare, investigații medicale ori alte necesități ce țin de dezvoltarea fizică și psiho-emoțională armonioasă a copiilor.

Prin urmare, pârâtul urmează să-și îndeplinească obligația nu doar prin achitarea pensiei de întreținere stabilite, ci și prin participarea la cheltuielile suplimentare necesare pentru creșterea și educarea copiilor, suportate lunar de către reclamantă.

Mărimea pensiei de întreținere stabilită în sumă de 800,00 lei nu reflectă cheltuielile reale necesare pentru întreținerea și îngrijirea copilului, fiind insuficientă și sub nivelul minimului de existență. Această sumă reprezintă o valoare inferioară minimului de existență lunar calculat pentru un copil minor la data adresării în instanța de judecată.

Totodată, pârâtul dispune de posibilitatea reală de a acorda un sprijin financiar mai mare decât cel stabilit anterior prin hotărârea judecătorească.

Astfel, reieșind din cele expuse, reclamanta Braga Olesea consideră întemeiată obligarea pârâtului Bița Andrei la plata pensiei de întreținere a copiilor în cotă-parte de 1/3 din salariul și din toate veniturile realizate lunar.

Reclamanta apreciază că stabilirea pensiei de întreținere în această cotă va acoperi cheltuielile reale suportate pentru creșterea și educarea copiilor, întrucât

obligația legală de întreținere nu se limitează la asigurarea alimentației, ci presupune satisfacerea tuturor necesităților de trai, inclusiv cele legate de educație, locuință, îngrijire medicală, îmbrăcăminte și odihnă.

Având în vedere că pârâtul este încadrat oficial în câmpul muncii și realizează venituri lunare stabile și suficiente, acesta urmează să achite pensia de întreținere în cuantum de 1/3 din salariul și din toate veniturile sale, pentru ambele fiice.

Reieșind din cele expuse mai sus, reclamanta se adresează cu prezenta cerere, solicitând încasarea de la pârât a pensiei de întreținere pentru copiii minori ********** și *****, în cotă-parte din salariul și din toate veniturile realizate lunar, până la atingerea majoratului de către fiecare copil.

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, valoarea minimului de existență pentru un copil cu vârsta cuprinsă între 7 și 17 ani, în mediul rural, pentru semestrul I al anului 2023, constituie în medie 3022,00 lei. Această valoare reprezintă însă un prag minim de referință, nefiind prevăzut un plafon maxim al cheltuielilor necesare pentru întreținerea și dezvoltarea copilului.

Potrivit răspunsului nr. 3/B-376/24 din 17.10.2024, la demersul avocatului din 11.10.2024, pârâtul Bița Andrei este angajat la ***** începând cu data de 07.04.2017, deținând funcția de *****, pe un contract de muncă pe perioadă nedeterminată. Salariul mediu lunar net al acestuia este de ***** lei.

La data de *****, din relații de concubinaj cu alt bărbat, reclamanta a născut fiica *****. Având în vedere că nașterea ***** a survenit la 360 de zile după desfacerea căsătoriei reclamantei cu pârâtul Bița Andrei, în rubrica „părinții” a actului de naștere au fost înscrise datele fostului soț – „Bița Andrei”. Totuși, Bița Andrei nu este tatăl biologic al copilului *****.

La data de 04 octombrie 2024, reclamanta a expediat pârâtului Bița Andrei o somație prin care l-a solicitat să se prezinte la Serviciul Stare Civilă Șoldănești pentru a depune declarația de recunoaștere a paternității în privința copilului minor comun ********** și declarația prin care să confirme că nu este tatăl copilului **********. Totodată, i s-a oferit posibilitatea să efectueze aceste declarații în fața unui notar public. Totodată, reclamanta a solicitat ca pârâtul să se prezinte la notar pentru încheierea unui contract de întreținere benevolă a fiicelor ***** și *****, în cuantum de 2000,00 lei lunar pentru fiecare copil.

Reclamația din 04.10.2024 a fost recepționată de pârâtul Bița Andrei la data de 08.10.2024, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la cerere. Printr-un apel telefonic, pârâtul a comunicat că recunoaște că este tatăl biologic al fiicei ***** și că nu este tatăl biologic al *****, însă a invocat lipsa de timp pentru a se prezenta la Serviciul Stare Civilă pentru efectuarea modificărilor în actele de naștere ale copiilor.

În ceea ce privește pensia de întreținere pentru fiicele ***** și *****, pârâtul și-a exprimat acordul ca aceasta să fie stabilită prin hotărâre judecătorească în cotă-

parte de 1/3 din salariu, însă a refuzat să se prezinte la un birou notarial pentru încheierea unui contract de întreținere benevolă a fiicelor.

Astfel, având în vedere că pârâtul Bița Andrei refuză să se prezinte la Serviciul Stare Civilă pentru a depune declarația de recunoaștere a paternității față de copilul minor comun ********** și declarația prin care să fie negat faptul că este tatăl copilului minor **********, precum și că nu este de acord să se prezinte la un birou notarial pentru a întocmi și autentifica aceste declarații sau pentru a încheia un contract de întreținere a copiilor, reclamanta solicită instanței de judecată: să stabilească paternitatea pârâtului Bița Andrei față de copilul **********; să constate că pârâtul Bița Andrei nu este tatăl copilului minor ********** și să modifice corespunzător datele despre tată în actele de naștere ale copiilor ***** și *****; să dispună încasarea din contul pârâtului a pensiei de întreținere pentru copiii minori ***** și *****, în cotă-parte de 1/3 din salariul și din toate veniturile realizate lunar, până la atingerea majoratului de către fiecare copil.

Toate aceste circumstanțe și împrejurări au determinat reclamanta de a depune prezenta cerere de chemare în judecată.

În drept, au fost invocate prevederile art. art. 5 alin. (1), art. 39 alin. (4), art. 85 alin.(1), art. 94 alin.(1), art. 96 alin.(1), art. 166-167 Codul de procedură civilă; art.art. 58 alin.(1), art. 76 alin.(2) Codul Familiei.

Se solicită prin cererea de chemare în judecată:

1.Admiterea cererii de chemare în judecată privind stabilirea și contestarea paternității și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.

2.Stabilirea paternității pârâtului Bița Andrei, a.n. *****, IDNP *****, față de copilul minor **********, născută la *****, IDNP *****, cu includerea datelor despre tată în actul de naștere al copilului, înregistrat în Registrul actelor de naștere sub nr. 124 din 09.06.2009, în rubrica „Părinți”, „tată” – „Bița Andrei, IDNP *****”.

3.Încasarea pensiei de întreținere în beneficiul reclamantei Braga Olesea, din contul pârâtului Bița Andrei, pentru copiii minori: **********, născută la *****, IDNP ***** și *****, născută la *****, IDNP *****, în cotă-parte din salariul și din toate veniturile pârâtului, în mărime de 1/3, plătită lunar, până la atingerea majoratului de către fiecare copil.

4.Contestarea paternității pârâtului Bița Andrei, a.n. *****, IDNP *****, față de copilul minor **********, născută la *****, IDNP *****, cu anularea datelor despre tată din actul de naștere al copilului, înregistrat în Registrul actelor de naștere sub nr. 221 din 22.10.2015, rubrica „Părinți”, „tată” – „Bița Andrei, a.n. *****, IDNP *****”.

5.Încasarea din contul pârâtului Bița Andrei, în beneficiul reclamantei Braga Olesea, a cheltuielilor de judecată în sumă de 500,00 lei cu titlu de taxă de stat

achitată la depunerea cererii; suma de 4 000,00 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică calificată; cheltuieli poștale în sumă de 55,10 lei (27,60 lei + 27,50 lei); alte cheltuieli de judecare a cauzei, suma cărora va fi stabilită până la finalizarea examinării cauzei civile.

2. Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, Lavciuc Elvira din 07.11.2024, cauza civilă la cererea de chemare în judecată sus-menționată, a fost acceptată în procedură contencioasă.

3. La 18.11.2024, prin intermediul SEDP al instanței de judecată reprezentantul intervenientului accesoriu IP „Agenția Servicii Publice", a depus referință la cererea de chemare în judecată prin care a solicitat examinarea cererii de chemare în judecată depusă de Braga Olesea împotriva pârâtului Bița Andrei, privind stabilirea paternității, conform poziției prezentate în referință, pe baza ansamblului de probe anexate la dosar, având în vedere circumstanțele cauzei și interesul superior al copilului. Totodată a solicitat examinarea cererii de chemare în judecată în lipsa reprezentantului I.P. „Agenția Servicii Publice", în conformitate cu art. 206 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

A invocat în referință că, în legătură cu citarea Direcției Stare Civilă ca persoană interesată, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice" comunică faptul că această unitate este o subdiviziune a Agenției, fără personalitate juridică proprie, iar interesele Direcției sunt reprezentate de către jurisconsulții I.P. „Agenția Servicii Publice" cu sediul în mun. Chișinău, str. Pușkin, nr. 42. În acest context, doar I.P. „Agenția Servicii Publice" poate avea calitatea de persoană interesată în dosar, și nu subdiviziunile Agenției, care nu au statut de filiale și nu beneficiază de capacitate de folosință și exercițiu aparte.

Referitor la acțiunea de constatare a paternității pârâtului față de copilul ********** și contestarea paternității față de copilul minor **********, precum și rectificarea înscrierilor în actele de stare civilă (actele de naștere), Agenția Servicii Publice are de menționat următoarele.

Normele ce reglementează înscrierea datelor despre părinți în actul de naștere sunt stabilite la art. 23 din Legea privind actele de stare civilă nr. 100/2001, care prevede următoarele: (1) Tatăl și mama copilului, care sunt căsătoriți între ei, se înscriu în calitate de părinți la cererea oricăruia dintre aceștia. (2) Datele privind mama copilului se înscriu în actul de naștere în baza actelor prevăzute la art. 20 alin. (1) lit. a) și b), iar datele privind tatăl - în baza certificatului de căsătorie al părinților copilului. (3) Dacă parinții copilului au divortat, căsătoria lor este declarată nulă sau soțul mamei a decedat, precum și dacă parinții copilului nu sunt căsătoriți între ei, datele privind părinții se vor înscrie în actul de naștere potrivit art.47 și 48 din Codul familiei. (4) În cazul naşterii copilului din părinți necăsătoriți între ei, dacă lipsește cererea comună a părinților sau hotărârea instanței judecătorești privind stabilirea paternității, numele de familie al tatălui se înscrie

după numele de familie al mamei, iar prenumele tatălui – la indicația mamei sau a persoanei care face declarația de naștere. (5) În cazurile indicate la alin. (4), înscrierea datelor privind tatăl copilului la indicația mamei nu poate împiedica stabilirea ulterioară a paternității. (6) La dorința mamei, rubrica privind datele despre tatăl copilului din actul de naștere poate rămâne necompletată, fapt ce se consemnează la rubrica „Mențiuni”.

În cazul de față, conform informațiilor prezentate de reclamantă, la momentul nașterii copilului **********, mama copilului (Braga Olesea) nu era căsătorită cu pârâtul Bița Andrei (căsătoria fiind încheiată în anul 2010).

Astfel, în certificatul de naștere nr. NA-VI *****, eliberat în temeiul actului de naștere nr. 124 din 09 iunie 2009, la rubrica „tată”, conform prevederilor alin. (6) din art. 23 al Legii nr. 100/2001, nu au fost completate datele. Respectiv, datele înregistrate în actul de naștere și certificatul de naștere eliberat sunt în conformitate cu legislația în vigoare.

Totodată, este de menționat că, în conformitate cu art. 48 din Codul familiei, dacă copilul este născut din părinți necăsătoriți între ei și în lipsa declarației comune a părinților sau a tatălui copilului, paternitatea se stabilește de către instanța judecătorească, în baza declarației unuia dintre părinți, a tutorelui (curatorului) copilului sau a copilului însuși, la atingerea majoratului.

Dovada paternității se face prin orice mijloc de probă admis de lege: martori, acte ce confirmă conviețuirea cu pretinsul tată, întreținerea și educarea copilului de către acesta, sau, după caz, expertiza medico-judiciară ș.a.

În legătură cu contestarea paternității față de copilul **********, se menționează că, având în vedere faptul că copilul a fost născut la ***** (desfacerea căsătoriei dintre Bița Andrei și Braga Olesea fiind desfăcută conform actului nr. 69 din 20.08.2015 la OSC Șoldănești), Serviciul Stare Civilă a înregistrat părinții în temeiul prevederilor art. 47 alin. (3) din Codul familiei.

Astfel, datele din rubrica „tată” din actele de naștere ale copiilor respectivi urmează a fi completate în conformitate cu prevederile art. 66 alin. (3) din Legea nr. 100/2001, adică în baza hotărârii instanței de judecată.

De asemenea, menționează că, în conformitate cu dispozițiile pct. 44 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova „Cu privire la practica judiciară de soluționare a cauzelor ce țin de atestarea proveniență copilului”, se stabilește că dispozitivul hotărârii instanței judecătorești trebuie să conțină informațiile necesare pentru înregistrarea actului privind stabilirea paternității (maternității) în organele de înregistrare a actelor stării civile (prenumele, numele tatălui (mamei), data, luna, anul și locul lui de naștere, numărul de identificare, naționalitatea, locul permanent de trai și serviciu, prenumele, numele, data și locul nașterii copilului, în privința căruia se stabilește

paternitatea (maternitatea), numărul de identificare, precum și informațiile despre mama lui).

În această ordine de idei, hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă privind contestarea recunoașterii sau tăgăduirea paternității și/sau privind excluderea datelor din rubrica referitoare la tată din actul de naștere al copilului, și stabilirea paternității va constitui temeiul operării mențiunii/modificării în actul de naștere al copilului, conform art. 69 alin. (2) lit. b) - c), alin. (3) din Legea nr. 100/2001 privind actele de stare civilă, persoana interesată urmând să se adreseze la subdiviziunea teritorială stare civilă a Agenției Servicii Publice în vederea solicitării modificării actului de stare civilă și eliberarea certificatului/duplicatului certificatului de naștere în care vor fi reflectate ultimele modificări.

Cu atât mai mult că, în conformitate cu prevederile art. 16 din Codul de procedură civilă, hotărârea instanței de judecată este obligatorie de executat pentru toate entitățile de pe teritoriul R. Moldova, respectiv o oarecare încuviințare a instanței în vederea executării hotărârii este de prisos.

4. Prin încheierea din 03.06.2025 a Președintelui interimar al Judecătoriei Orhei, Cupcea Veronica, s-a dispus redistribuirea aleatorie, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, cauzele aflate în gestiunea judecătoarei Lavciuc Elvira, pe motiv de eliberare din funcție.

5. La data de 05.06.2025, cauza civilă dată a fost repartizată prin intermediul PIGD judecătorului Cebaniţa Dorina.

6. Prin încheierea din 22.10.2025, s-a dispus efectuarea analizei prin metoda reacției de polimerizare în lanț ADN (PCR) pentru stabilirea paternității, în cadrul cauzei civile inițiate de avocatul Balanici Marina în interesele reclamantei Braga Olesea împotriva pârâtului Bița Andrei, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice, având ca obiect stabilirea paternității, încasarea pensiei de întreținere pentru copii minori, contestarea paternității și încasarea cheltuielilor de judecată, aresând următoarele întrebări:

- Este Bița Andrei (născut pe *****, IDNP *****) tatăl biologic al copilului minor ********** (născută la *****, IDNP *****)?
- Este Bița Andrei (născut pe *****, IDNP *****) tatăl biologic al copilului minor ********** (născută la *****, IDNP *****)?

S-a încredințat efectuarea analizei prin metoda reacţiei de polemizare în lanţ AND - S.R.L. „BRIOMEDTEST”, acreditată în desfăşurarea activităţii în domeniul geneticii (efectuarea analizelor prin metoda reacţiei de polimerizare în lanţ ADN şi ARN şi determinarea paternităţii), conform cerificatului de acreditare nr. 1385 eliberat de Ministerul Sănănătății Muncii și Protecției Sociale eliberat din 15.04.2022 valabil până la 15.04.2027.

S-a somat S.R.L. „BRIOMEDTEST” de răspunderea penală conform art. 312 Cod Penal, în cazul prezentării unei concluzii false.

Reclamanta Braga Olesea și pârâtul Bița Andrei au fost obligați să se prezinte cu copiii minori ********** și ********** la S.R.L. „BRIOMEDTEST” la data de 20 noiembrie 2025, ora 14:00, la adresa mun. Chișinău, str. Burebista 80, pentru recoltarea probelor biologice necesare pentru efectuarea analizei, obligatoriu având cu sine originalele buletinelor de identitate și a certificatelor de naștere a copiilor minori.

Reclamanta Braga Olesea a fost obligată să achite cheltuielile pentru efectuarea analizei.

Procesul civil a fost suspendat până la prezentarea în instanță a concluziilor analizei, care prin încheierea din 15.12.2025, a fost reluat.

7. În cadrul ședinței de judecată din 16.01.2026, avocatul Balanici Marina în interesele reclamantei Braga Olesea, a înaintat o cerere prin care a concretizat cerințele cererii de chemare în judecată, solicitând încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori ********** și *****, din formă de sumă bănească fixă în formă de cota-parte din salariul şi din toate veniturile, în mărime de 1/3 achitată lunar, însă nu mai puțin de 3 000 lei pentru fiecare copil; încasarea cheltuielilor de judecată prin includerea în pretenția sub numărul 5 din cerere a următoarelor cheltuieli de judecare a cauzei, care urmează să fie încasate din contul pârâtului Bița Andrei în beneficiul reclamantei Braga Olesea a sumei de 200 lei de taxa de timbru, achitată de reclamantă la depunerea cererii, suma de 2 500 lei, cheltuieli conform acordului adițional la contractul de asistență juridică conform contractului nr. 79 din 09.09.2024, suma de 1 000 lei – cheltuieli de transport, suma de 15 700 lei – cheltuieli pentru expertiza/analiza ADN, suma de 110 lei – pentru citația publică, iar în total suma de 24 065,10 lei.

8.Prin încheierea din 17.02.2026, s-a încetat procesul civil în partea pretenției Olesei Braga către Bița Andrei cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor *****, a.n. *****, IDNP *****, deoarece între aceleaşi părţi, cu privire la acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă.

Poziția participanților la proces:

9. *Reclamanta Braga Olesea,* în cadrul ședinței de judecată și a dezbaterilor judiciare, precum și în cadrul pledoariei, a susținut cererea de chemare în judecată înaintată cu toate motivele invocate în aceasta, solicitând admiterea cererii în forma în care a fost formulată, declarând că în afară de cele indicate în cererea de chemare în judecată, suplimentar nu are de adăugat nimic.

9.1.*Reprezentantul reclamnatei Braga Olesea, Balanici Marina,* în cadrul ședinței de judecată și a dezbaterilor judiciare, precum și în cadrul pledoariei, a susținut cererea de chemare în judecată înaintată cu toate motivele invocate în aceasta, precum și cererea de concretizare a pretențiilor, solicitând stabilirea

paternității pârâtului Bița Andrei față de copilul minor **********, astfel încât să fie introdus ca tată al acestui copil, iar numele pârâtului Bița Andrei să fie exclus din rubrica de naștere a copilului **********. De asemenea, a solicitat, ca din contul pârâtului Bița Andrei să fie încasată pensia de întreținere pentru copiii ********** și *****, în mărime de 1/3 din toate veniturile, dar nu mai puțin de 3 000 de lei pentru fiecare copil și cheltuielile de judecată în sumă de 24 065,10 lei.

A declarat că, la momentul în care s-a adresat instanței, pârâtul activa, iar reclamanta a prezentat dovezi că acesta era angajat, motiv pentru care a solicitat încasarea pensiei de întreținere în cota-parte pentru cele două fete. Din start, a solicitat 1/3 din salariu și din toate veniturile. Pe parcursul pregătirii cauzei, a fost prezentată de către pârât o probă că dânsul este deja pensionar. Totuși, faptul că pârâtul era pensionar nu denotă că nu era angajat. Reclamanta a considerat că nu s-a demonstrat că pârâtul nu ar fi angajat și nu ar avea venituri lunare stabile, astfel că nu s-a dezis de la solicitarea sa și a insistat ca pensia de întreținere să fie încasată în cota-parte de 1/3.

Solicită să fie stabilit un plafon pentru pensia de întreținere, astfel încât aceasta să nu fie mai mică decât minimul de existență, motiv pentru care și-a concretizat pretențiile. Pârâtul este tânăr și apt de muncă, nefiind pensionar pe vârstă. Faptul că pârâtul a menționat că a avut o intervenție chirurgicală nu denotă că nu ar fi apt de muncă.

Solicită ca încasarea pensiei alimentare să nu fie mai mică de 3 000 de lei pentru fiecare copil. Nu este a de acord ca cheltuielile să fie suportate de ambele părți, având în vedere că a urmat calea prealabilă, i-a prezentat pârâtului toate beneficiile și a propus o înțelegere pentru stabilirea paternității. În ședința de judecată, avocata pârâtului a solicitat un termen, dar nu s-a prezentat. Cheltuielile nu au fost efectuate de către pârât, reclamanta fiind nevoită să plătească, altfel nu ar fi putut demonstra că fiica mai mare este a acestuia fără efectuarea expertizei biologice. În reclamație, reclamanta a prevenit pe domnul Bița despre cheltuielile care vor fi suportate în cazul în care nu participă la calea extrajudiciară. Două ședințe la rând avocata pârâtului nu a venit, iar ședința a fost amânată pentru ca avocata să poată să ia cunoștință cu materialele cauzei. Ulterior, avocata a spus că i s-au plătit doar 4 000 de lei și că nu va mai veni la ședință. Consideră că nu este vorba doar despre vina clientului și că toate cheltuielile sunt probate.

Totodată, solicită ca cererea să fie aprobată, având în vedere că, în urma expertizei, s-a confirmat faptul că Bița Andrei este tatăl Andreei Bița, iar ********** nu este fiica acestuia. În ceea ce privește pensia de 800 de lei, reclamanta a atras atenția asupra faptului că pârâtul a plătit această sumă ani la rând, însă nu în mod benevol, ci prin intermediul executorului judecătoresc. De asemenea, pârâtul nu a achitat nici o sumă în afară de cei 800 de lei. Consideră că toate solicitările sale sunt întemeiate. Rezultatele testului ADN au confirmat că

***** este fiica lui Bița Andrei, iar, prin urmare, reclamanta a solicitat ca acesta să fie obligat la întreținerea celor doi copii. Încasarea pensiei alimentare în privința Andreei Bița este în conformitate cu prima solicitare a reclamantei de a fi constatată paternitatea pârâtului față de fiica *****.

9.2. *Pârâtului Bița Andrei, cât şi avocatul acestuia, Ursu Iraida,* în ședința de judecată nu au fost prezenți, prin cerere au solicitat examinarea cauzei în lipsă. (f.d. 86, 130)

Ca urmare, instanța de judecată, conducându-se de prevederile art. 206 alin. (1) Cod de procedură civilă, care presupune că, părțile au dreptul să solicite instanței judecătorești examinarea cauzei în lipsa lor şi remiterea copiei de pe hotărâre. Dacă partea solicită să-şi dovedească pretențiile sau obiecțiile prin ascultarea celeilalte părţi, instanța cere să se prezinte personal în fața judecății, a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

9.3.*Reprezentantul intervenientului accesoriu, IP Agenția Servicii Publice, în persoana lui Renița Alexandru*, în ședința de judecată nu a fost prezent, prin referința depusă a solicitat examinarea cauzei în lipsă.

Astfel, instanța de judecată, conducându-se de prevederile art. 206 alin. (1) Cod de procedură civilă, a considerat posibilă examinarea cauzei și în lipsa reprezentantului IP Agenția Servicii Publice.

Aprecierea instanței de judecată:

10. Audiind participanții la proces, examinând probele administrate în totalitatea lor pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată reține acțiunea civilă înaintată de reclamanta Braga Olesea ca fiind întemeiată şi pasibilă de a fi admisă parțial, reieșind din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Articolul 6 Cod de procedură civilă statuează, că instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Conform dispozițiilor art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au

importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Potrivit dispozițiilor art. 122 Cod de procedură civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor. Se consideră inadmisibile probele obținute cu încălcarea prevederilor legii, cum ar fi inducerea în eroare a participantului la proces, încheierea actului de către o persoană neîmputernicită, încheierea defectuoasă a actului procedural, alte acțiuni ilegale. Se consideră inadmisibile probele ce nu au fost prezentate de participanții la proces până la data stabilită de judecător, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 1191 şi art. 372 alin.(1).

În conformitate cu art. 130 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărîre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare şi comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

Prevederile art. 166 alin. (1) Cod de procedură civilă, stipulează că oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

În conformitate cu dispozițiile art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Potrivit prevederilor art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Din materialele cauzei, s-a constatat cu certitudine că, prin hotărârea Judecătoriei Șoldănești nr. 2-293/2015 din 13.07.2015, a fost desfăcută căsătoria între soții Bița Andrei și Bița (Braga) Olesea, înregistrată la 14.04.2010 la Primăria Rublenița, r. Soroca, sub numărul 5.

Anterior încheierii căsătoriei, din relații de concubinaj, la data de ***** s-a născut fiica **********, fapt confirmat prin certificatul de naștere eliberat de OSC Șoldănești seria NA-VI nr. *****, la 18.11.2015. În certificatul de naștere, la rubrica „părinții", au fost înscrise doar datele mamei, fără indicarea tatălui. (f.d. 11)

Ulterior, la data de *****, în timpul căsătoriei, s-a născut fiica *****, fapt confirmat prin certificatul de naștere eliberat de OSC Soroca, seria NA-VI nr. *****, la 05.03.2016. După desfacerea căsătoriei, la ***** s-a născut fiica **********, fapt confirmat prin certificatul de naștere eliberat de OSC Șoldănești, seria NA-VI nr.*****, la 12.03.2016. În ambele certificate de naștere menționate, la rubrica „părinții" au fost înscriși tatăl Bița Andrei și mama Braga Olesea (f.d. 12, 13).

Referitor la pretenția cu privire la stabilirea paternității.

11. Conform prevederilor art. 2 alin. (1) Codul familiei, familia și relațiile familiale în Republica Moldova sunt ocrotite de stat.

Potrivit art. 45 alin. (1) Codul familiei, rudenia este legătura bazată pe descendența unei persoane dintr-o altă persoană sau pe faptul că mai multe persoane au un ascendent comun. În primul caz, rudenia este în linie dreaptă, iar în al doilea caz, în linie colaterală.

În conformitate cu art. 46 Codul familiei, drepturile şi obligațiile reciproce ale părinților și copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege.

Paternitatea în afara căsătoriei se poate stabili fie prin recunoaşterea voluntară din partea pretinsului tată sau printr-o declaraţie comună a acestuia şi a mamei copilului, depusă la organul de stare civilă, în condiţiile art. 47 alin. (5) Codul familiei, fie prin acţiune în justiţie pentru stabilirea paternităţii.

În conformitate cu art. 48 Codul familiei, dacă copilul este născut din părinți necăsătoriți între ei şi în lipsa declarației comune a părinților sau a tatălui copilului, paternitatea se stabilește de către instanța judecătorească în baza declarației unuia dintre părinți, a tutorelui (curatorului) copilului sau a copilului însuși până la atingerea majoratului.

Conform art. 49 alin. (1) Codul familiei, paternitatea (maternitatea) poate fi contestată numai pe cale judecătorească de către persoanele înscrise drept tată sau mamă sau de către persoanele care sunt mama sau tatăl firesc al copilului, de către copil la atingerea majoratului, de către tutorele (curatorul) copilului.

Potrivit prevederilor art. 50 Codul Familiei, copiii născuți în afara căsătoriei au aceleași drepturi şi obligații față de părinții şi rudele lor ca şi cei născuți de la persoane căsătorite.

În corespundere cu dispozițiilor art. 51 din Codul familiei, (2) Fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepţia cazurilor cînd aceasta contravine intereselor copilului. (3) Copilul are dreptul la educaţie din partea părinţilor, la dezvoltarea capacităţilor intelectuale, la libertatea gândirii şi conştiinţei, la apărarea demnităţii şi onoarei.

Conform art. 52 alin. (1) Codul familiei, copilul are dreptul să comunice cu ambii părinţi, cu bunei, fraţii, surorile şi cu celelalte rude. Desfacerea căsătoriei părinţilor, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului. În cazul când părinţii au domiciliul separat, copilul are dreptul să comunice cu fiecare dintre ei.

În conformitate cu art. 58 alin. (1) Codul Familiei, părinții au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Instanța reține, că paternitatea se definește, ca fiind legătura juridică dintre un copil şi tatăl său. Una din sarcinile de bază ale instanțelor judecătorești constă în asigurarea principiului constituțional privind ocrotirea maternității şi copiilor de către stat, dreptului copilului la ajutor şi ocrotire specială, indiferent de proveniența copilului şi starea civilă a părinților. Toți copii, inclusiv cei născuți din afara căsătoriei, se bucură de aceeași ocrotire socială.

Cercetarea paternității unui copil de către instanţele judecătoreşti izvorăște din principii deosebit de importante, ce guvernează material acest domeniu: cel al ocrotirii interesului superior al copilului, stabilirii adevărului cu privire la paternitate, al egalității în drepturi dintre copilul din căsătorie şi cel din afara ei. De aceea, orice măsură privitoare la copil, indiferent de autorul ei, trebuie să fie luată, cu respectarea interesului superior al copilului. Totodată, judecătorul urmează să soluționeze litigiul conform regulilor de drept care îi sunt aplicabile, având îndatorirea, ca prin toate mijloacele legale, să prevină orice greșeală privind aflarea adevărului în cauză, pe baza stabilirii faptelor şi prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunțării unei hotărâri temeinice și legale.

Astfel, pentru a stabili paternitatea copilului născut în afara căsătoriei, trebuie să se dovedească faptul că persoana, care se pretinde a fi tatăl copilului a avut relaţii sexuale cu mama acestuia în timpul legal al conceperii şi faptul că copilul, a cărui paternitate se cercetează, a fost conceput din aceste relații. Dovada paternității se face prin orice mijloc de probă admis de lege: martori, înscrisuri, mărturisirea pârâtului. Pot avea calitatea de martor orice persoană, căreia îi sunt cunoscute unele împrejurări de fapt în legătură cu speța.

Cercetând cazul sub aspectele interconexiunii circumstanțelor speței cu normele legale precitate, instanța invocă următoarele constatări faptice.

Instanța constată că minora ********** s-a născut la data de *****, în afara căsătoriei, iar paternitatea nu a fost stabilită la momentul înregistrării nașterii.

Din declarațiile reclamantei rezultă că aceasta a conviețuit cu pârâtul într-o relație de concubinaj în perioada conceperii copilului, circumstanță relevantă pentru stabilirea paternității.

Tot din declarațiile reclamantei rezultă că, la momentul nașterii copilului, pârâtul nu se afla la domiciliu, motiv pentru care, în actul de naștere, la rubrica „părinții" au fost înscrise doar datele mamei, fără indicarea tatălui, iar copilului i-a fost atribuit numele de familie al mamei – „Braga", fapt confirmat prin certificatul de naștere al minorei **********.

În vederea elucidării cauzei, instanța a examinat Concluziile de investigare a cazului de paternitate contestabilă nr. 1399a/11-2025 din 02.12.2025, potrivit cărora, cet. Bița Andrei, poate fi tatăl biologic al copilului **********. Probabilitatea paternității adevărate constituie 99,9999% ceea ce corespunde formulării verbale „paternitatea este practic dovedită".

Potrivit jurisprudenței de principiu CEDO în materia relațiilor familiare, pentru un părinte şi copilul său, faptul de a fi împreună reprezintă elementul fundamental al vieții de familie (Olsson v. Sweden nr. 10465/83 din 24.03.1988, 59).

La caz, potrivit prevederilor art. 3 al Convenției ONU cu privire la Drepturile Omului, la luarea deciziilor vizavi de toate acțiunile care privesc copii, întreprinse de instituțiile de asistență social publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Din împrejurările stabilite în ședința de judecată, reieșind din declarațiile reclamantei, probele prezentate întru susținerea acțiunii şi analizate în cadrul cercetării judecătorești, în special rezultatul Concluziilor de investigare a cazului de paternitate contestabilă nr. 1399a/11-2025 din 02.12.2025, se evidențiază faptul că cet. Bița Andrei, este tatăl biologic al copilului **********, iar careva temeiuri de respingere a cererii înaintate, în această parte instanța nu a constatat.

Reieșind din cele expuse, instanța de judecată concluzionează că, pretenția reclamantei Braga Olesea privind stabilirea paternității, este întemeiată, bazată pe legislația în vigoare, și-a găsit confirmare deplină în procesul examinării cauzei, deci, urmează a fi admisă integral, constatând că Bița Andrei, născut la *****, este tatăl biologic al copilului **********, născut la *****.

Totodată, prezenta hotărâre constituie temei pentru operarea înregistrării a lui Bița Andrei, IDNP *****, născut la *****, în actele de stare civilă la rubrica „tata"

pentru copilul minor **********, născut la *****, IDNP *****. La rubrica tata, se va face înscriere - numele și prenumele Bița Andrei, a.n. *****, IDNP *****.

Referitor la pretenția cu privire la contestarea paternității.

12. Instanța reține că minora ********** s-a născut la data de *****, în interiorul termenului de 300 de zile de la desfacerea căsătoriei părților, motiv pentru care, în temeiul art. 47 alin. (3) Codul familiei, operează prezumția legală de paternitate, potrivit căreia tată al copilului este considerat soțul (fostul soț) al mamei.

În baza acestei prezumții, în actul de naștere al copilului **********, întocmit de organul de stare civilă, a fost înscris Bița Andrei în calitate de tată.

Potrivit art.23 al Legii privind actele de stare civilă nr.100-XV din 26.04.2001, (1) Datele privind mama copilului se înscriu pe baza datelor din constatarea medicală a naşterii. În cazul identificării, la înregistrarea naşterii copilului, a unor divergenţe între datele prezentate de instituţia medico-sanitară şi cele identificate în Registrul de stat al populaţiei, se vor înscrie datele din actele de stare civilă care stabilesc dobândirea sau modificarea numelui mamei. (2) Datele privind tatăl copilului se înscriu pe baza actului ce atestă prezumţia sau stabilirea paternităţii asupra copilului, emis de autoritatea competentă din Republica Moldova sau dintr-un alt stat. În cazul identificării, la înregistrarea naşterii copilului, a unor divergenţe între actele din care rezultă paternitatea şi cele identificate în Registrul de stat al populaţiei, se vor înscrie datele din actele de stare civilă care stabilesc dobândirea sau modificarea numelui tatălui. (3) Datele privind părinţii copilului se înscriu în conformitate cu art. 47 şi 48 din Codul familiei nr.1316/2000, inclusiv în cazul în care: a) părinţii copilului au divorţat; b) căsătoria părinţilor copilului este declarată nulă; c) soţul mamei copilului a decedat; d) părinţii copilului nu sunt căsătoriţi.

Conform dispozițiilor art. 66 alin. (3) din Legea privind actele de stare civilă nr.100-XV din 26.04.2001, în caz de litigiu între persoanele interesate, problema modificării, rectificării sau completării actului de stare civilă urmează a fi soluţionată de instanţa judecătorească.

Instanța reține că prezumția de paternitate are caracter relativ, aceasta putând fi răsturnată prin proba contrară, în condițiile art. 49 alin. (1) Codul familiei.

În speță, din Concluziile de investigare a cazului de paternitate contestabilă nr. 1399b/11-2025 din 02.12.2025, potrivit cărora, probabilitatea paternității adevărate constituie 0%. Astfel, cetățeanul Bița Andrei, nu poate fi tatăl biologic al copilului **********. Instanța reține că, această concluzie este susținută și de poziția procesuală a părților, care au recunoscut lipsa paternității biologice.

În același context, instanța reține că, potrivit art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces,

în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

Astfel, instanța constată că recunoașterea de către părți a lipsei paternității biologice reprezintă o manifestare a principiului disponibilității, neexistând circumstanțe care ar contraveni legii, ordinii publice sau interesului superior al copilului.

În conformitate cu art. 117 Cod de procedură civilă, (1) Probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. (2) În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.

Totodată, potrivit art. 123 alin. (6) Cod de procedură civilă, faptele invocate de una din parţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

În aceste condiții, instanța apreciază că sunt întrunite toate cerințele legale pentru aplicarea normelor privind contestarea paternității, precum și pentru înlăturarea efectelor prezumției legale care nu corespunde realității biologice.

Mai mult, menținerea unei paternități neconforme adevărului ar contraveni: principiului aflării adevărului; interesului superior al copilului; dreptului copilului de a-și cunoaște originea, garantat de art. 51 Codul familiei.

În acest sens, instanţa reţine că respectarea principiului preeminenţei dreptului constituie una din exigenţele unui proces echitabil în sensul art. 6 par. (1) din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale (Roşca c. Moldovei, nr.6267/02 din 22.03.2005, par.24, f.d.28).

Inserat în preambulul Convenţiei Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în acelaşi timp atât un important impuls la adoptarea Convenţiei (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenţiei în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (2) al Convenţiei de la Viena, nu poate fi neglijat la soluţionarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.

Prin urmare, în temeiul art. 49 Codul familiei, coroborat cu art. 23 alin. (2) și art. 66 alin. (3) din Legea privind actele de stare civilă nr. 100-XV din 26.04.2001, instanța concluzionează că acțiunea privind contestarea paternității este întemeiată.

În consecință, urmează a fi admis capătul de cerere privind contestarea paternității copilului **********, născută la *****, cu radierea datelor lui Bița Andrei din rubrica „tată” din actul de naștere al copilului, modificarea corespunzătoare a actului de stare civilă urmând a fi efectuată de organul competent în baza prezentei hotărâri judecătorești.

Referitor la pretenția privind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor.

13. Potrivit art. 11 din Legea nr. 370 din 30.11.2023, privind drepturile copilului, (1) Copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea lui fizică, mentală, spirituală, morală și socială. (2) Părinților sau reprezentantului legal/responsabilului legal al copilului le revine responsabilitatea de a asigura cele mai bune condiții de viață pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, conducându-se în primul rând de interesul superior al copilului.

Conform art. 3 alin. (1) al Convenției cu privire la Drepturile Copilului din 20.11.1989, la care Republica Moldova a aderat la 25.02.1993, expres instituie că în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Articolul 5 al Convenției stipulează că, statele părți vor respecta responsabilitățile, drepturile şi îndatoririle ce revin părinților naturali ai copilului sau, după caz şi conform tradiției locale, membrilor familiei lărgite sau comunității, tutorilor sau altor persoane care au, prin lege, copii în îngrijire, de a asigura, de o manieră corespunzătoare capacităților în continuă dezvoltare ale copilului, îndrumarea și orientarea necesare în exercitarea de către copil a drepturilor recunoscute în prezenta Convenție.

Conform art. 18 alin. (1) din Convenția cu privire la Drepturile Copilului, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Articolul 48 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova consfințește îndatorirea părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.

Conform art. 74 alin. (1-3) Codul familiei, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.

Potrivit art. 75 alin. (1) și (2) din Codul familiei, pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii și 1/2 - pentru 3 și mai mulți copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin. (1) poate fi micșorat sau majorat de

instanța judecătorească, ținând-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante.

Conform art. 76 Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art. 75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ţinându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Așadar, în situația în care părintele care datorează întreținere copilului are un salariu (venituri) neregulate, fluctuabile, ori nu are astfel de venituri, prin prisma art. 76 Codul familiei, instanța de judecată poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă.

Instanța reține că întreținerea copilului nu se limitează la asigurarea mijloacelor materiale, ci include și educarea, dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală, precum și îngrijirea sănătății acestuia, toate implicând cheltuieli suplimentare, în special din partea părintelui în grija căruia se află copilul.

În speță, instanța constată că pârâtul Bița Andrei nu are un loc de muncă stabil și nu realizează venituri constante, fiind pensionar și beneficiind de o pensie în mărime de 5 974 lei lunar, fapt confirmat prin copia legitimației de pensionar. (f.d. 87)

Reprezentantul reclamantei a solicitat încasarea pensiei în temeiul art. 75 Codul familiei, în mărime de 1/3 din venituri, dar nu mai puțin de 3 000 lei. Instanța apreciază însă că aceste prevederi nu sunt aplicabile în cauză, întrucât pârâtul nu realizează venituri salariale, fiind incidente dispozițiile art. 76 Codul familiei.

Din materialele cauzei rezultă că stabilirea pensiei în cotă procentuală nu ar asigura un caracter stabil și previzibil al obligației de întreținere, existând riscul diminuării sau chiar imposibilității executării acesteia în anumite perioade.

Or, conform cerințelor legale, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și să asigure acestora un trai decent, astfel încât pensia de întreținere nu poate fi stabilită sub minimul strict necesar de existență. Ambii părinți au îndatoriri legale față de copiii minori, fiind responsabili de creșterea, educarea și dezvoltarea acestora, atât fizică, cât și psihică, spirituală și socială.

Potrivit normelor de drept național și internațional, răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale revine ambilor părinți, care, indiferent de conflictele apărute între ei, trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială, iar părinților le revine obligația de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile necesare pentru dezvoltarea copilului.

În lumina principiului interesului superior al copilului, obligația de întreținere trebuie astfel stabilită încât să garanteze continuitatea mijloacelor necesare creșterii și dezvoltării acestuia. În aceste condiții, instanța consideră că stabilirea pensiei într-o sumă bănească fixă reprezintă o soluție echitabilă și eficientă.

La determinarea cuantumului, instanța ține cont de datele Biroului Național de Statistică, potrivit cărora minimul de existență pentru un copil cu vârsta între 7–17 ani, în sate, media anuală pentru 2025, constituie 3 179,9 lei, revenind fiecărui părinte obligația de a contribui cu aproximativ 1 589,95 lei lunar.

Astfel, Biroul Național de Statistică stabilește minimul de existență, care constituie un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale și a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății și pentru susținerea viabilității omului. Iar micșorarea cuantumului pensiei de întreținere, în special sub minimul de existență, ar leza substanțial interesul superior al copilului minor **********, care trebuie să se bucure de o dezvoltare fizică, mentală, intelectuală, spirituală și socială corespunzătoare (drepturi inerente recunoscute oricărui copil) și nu la limita minimă de existență, obligația dată revenind în mod egal ambilor părinți. Or, traiul decent urmează a fi asigurat copilului și după separarea părinților. Totodată, cuantumul pensiei trebuie determinat nu doar în funcție de posibilitățile materiale ale pârâtului, ci și în raport cu necesitățile reale ale copilului.

Potrivit pct. 5 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 15 aprilie 2013 „Privind practica judiciară de către instanțele judecătorești a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreținere pentru copii și alți membri ai familiei”, se atenționează că, la încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, instanțele judecătorești urmează să țină cont de starea materială și familială a părților şi de alte circumstanțe importante, după cum ar fi informația eliberată de Biroul Naţional de Statistică cu privire la valoarea minimului de existență pentru un copil.

Având în vedere ansamblul probelor administrate, normele legale incidente și interesul superior al copilului, instanța concluzionează că acțiunea este întemeiată în parte.

Prin urmare, instanța de judecată va admite parțial acțiunea reclamantei și va dispune încasarea de la Bița Andrei, în beneficiul reclamantei Braga Olesea, pensia

pentru întreținerea copilului minor, **********, a.n. *****, în mărime fixă de 2 200 (două mii două sute) lei lunar, începând cu data de 06.11.2024 și până la împlinirea vârstei majoratului de către copil.

În conformitate cu prevederile art. 98 alin. (2) Codul familiei, pensia de întreținere se încasează de la data adresării în instanța judecătorească, iar potrivit art. 256 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, hotărârea de judecată în partea respectivă urmează a fi executată imediat.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată.

14. În conformitate cu art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.

În temeiul art. 83 Cod de procedură civilă, (1) Taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. (2) În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul şi valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat nr. 213/2023. (3) Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată, cererea reconvențională, cererea de intervenție principală, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești, precum și alte cereri prevăzute la pct. 1 din anexa nr.1 la Legea taxei de stat nr.213/2023.

Potrivit art. 85 alin. (1) Cod de procedură civilă, scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute în pct. 1 al anexei nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213/2023.

Conform pct. 1.1.2 din Anexa 2 a Legii taxei de stat nr. 213/2023, se scutesc de taxa de stat în instanțele de judecată: reclamanții în acțiunile privind încasarea pensiei de întreținere.

Conform art. 87 alin. (1) Codul de procedură civilă, valoarea acțiunii se determină: c) din suma totală a obligațiilor de plată pe un an – în acțiunile pentru plata pensiei de întreținere.

Ținând cont de prevederile Legii taxei de stat nr.213/2023, potrivit căreia reclamanții în acțiunile de încasare a pensiei alimentare sunt scutiți de la plata taxei de stat, instanța conchide că taxa de stat aferentă judecării cauzei, urmează a fi încasată în beneficiul statului din contul pârâtului Bița Andrei în mărime de 1 105,96 (o mie o sută cinci,96) lei, reieșind din calculul conform următoarei

formule: 2 200 lei x 12 luni = 26 400 lei; (26 400 – 5 001) x 4% + 250 = 1 105,96 lei.

Astfel, instanța de judecată va dispune încasarea de la Bița Andrei a taxei de stat în beneficiul statului în mărime de 1 105,96 (o mie o sută cinci,96) lei.

În ceea ce privește cheltuielile de judecată suportate de reclamantă, instanța reține că la depunerea cererii de chemare în judecată reclamanta Braga Olesea a achitat în beneficiul Judecătoriei Orhei, taxa de timbru în mărime de 200,00 lei, potrivit ordinului de încasare a numerarului nr. 35590407 din 04.11.2024 și taxa de stat pentru pretențiile nepatrimoniale, în conformitate cu pct. 1.9 din anexa nr. 1 al Legii taxei de stat, în mărime totală de 500 lei, potrivit ordinelor de încasare a numerarului nr. 35590409 și nr. 35590408, ambele din 04.11.2024 (f.d. 31, 32, 33).

De asemenea, reclamanta a suportat cheltuieli poștale în sumă de 55, 10 (cinzeci și cinci,10) lei (f.d. 27, 28, 30), precum și cheltuieli pentru citarea publică a pârâtului în sumă de 110 (o sută zece) lei (f.d. 123, 124).

În conformitate cu art. 90 lit. d), g), i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte, cheltuielile de transport şi de cazare suportate de părţi şi de alţi participanţi la proces în legătură cu prezentarea lor în instanţă, cheltuielile de efectuare a expertizei și cheltuielile de asistenţă juridică.

Potrivit art. 96 alin. (1), (1^1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Reclamanta Braga Olesea, de rând cu pretențiile de bază, a înaintat și pretenții privind încasarea cheltuielilor de judecată suportate în cadrul examinării cauzei civile, și anume cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 6 500,00 lei, precum și cheltuielile de transport în sumă de 1 000,00 lei, aferente deplasărilor la ședințele de judecată și pentru efectuarea testelor de paternitate (f.d. 93, 120).

Instanța de judecată constată că, în cadrul examinării cauzei civile, interesele reclamantei au fost reprezentate de avocatul Balanici Marina, fapt confirmat prin mandatul seria/nr. MA 1985020 din 09.09.2024 (f.d. 5), iar pentru serviciile acestuia au fost achitate de către reclamantă, conform bonurilor de plată seria/nr. DAA 54763639 din 09.09.2024, suma de 4 000,00 lei (f.d. 26) și seria/nr. DAA 54763640 din 08.12.2025, suma de 2 500,00 lei (f.d. 126).

Totodată, reclamanta a suportat cheltuieli pentru efectuarea testului de paternitate în sumă de 15 700 (cincisprezece mii șapte sute) lei, fapt confirmat prin bonul de plată și tichetul de însoțire nr. 1399/11-2025 din 20.11.2025. (f.d. 121, 122)

Prin urmare, instanța apreciază că aceste cheltuieli sunt reale, necesare și rezonabile, urmând a fi compensate de către pârât.

În consecință, instanța va dispune încasarea de la pârâtul Bița Andrei, în beneficiul reclamantei Braga Olesea, a cheltuielilor de judecată, după cum urmează: suma de 500 (cinci sute) lei cu titlu de taxă de stat și suma de 200 (două sute) lei cu titlu de taxă de timbru achitate la depunerea cererii de chemare în judecată, suma de 55,10 (cinzeci și cinci,10) lei cu titlu de cheltuieli poștale, suma de 6 500 (șase mii cinci sute) lei cu titlu de asistență juridică, suma de 15 700 (cincisprezece mii șapte sute) lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea testelor de paternitate, suma de 110 (o sută zece) lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru citarea publică a pârâtului și suma de 400 (patru sute) lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru transport.

Instanța menționează că, deși bonurile prezentate de reclamantă confirmă efectuarea unor cheltuieli de transport, suma solicitată nu este integral justificată sub aspectul necesității și proporționalității, în raport cu circumstanțele concrete ale cauzei, inclusiv numărul ședințelor de judecată, distanța parcursă și caracterul rezonabil al costurilor. Or, simpla prezentare a bonurilor de alimentare nu este suficientă pentru a demonstra legătura integrală a tuturor cheltuielilor cu examinarea cauzei, în lipsa unor date concrete privind deplasările efectiv realizate în interes procesual.

În aceste condiții, instanța consideră justificată compensarea parțială a cheltuielilor de transport, apreciind suma de 400 lei ca fiind una rezonabilă și proporțională cu necesitățile reale ale procesului. În rest, pretențiile se resping ca neîntemeiate.

15. Conducându-se de art. 82, 94, 96, 98, 236 art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,-

HOTĂRĂŞTE:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Balanici Marina în interesele reclamantei Braga Olesea către pârâtul Bița Andrei, intervenient accesoriu IP Agenția Servicii Publice, privind stabilirea paternității, contestarea paternității, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori și a cheltuielilor de judecată.

Se constată că Bița Andrei, a.n. *****, IDNP *****, este tatăl biologic al copilului minor **********, a.n. *****, IDNP *****.

Prezenta hotărâre servește drept temei pentru înscrierea în actul de naștere al copilului minor **********, a.n. *****, IDNP *****, la rubrica tata – numele și prenumele – Bița Andrei, a.n. *****, IDNP *****.

Se încasează de la Bița Andrei, a.n. *****, IDNP *****, în beneficiul reclamantei Braga Olesea, a.n. *****, IDNP *****, pensia pentru întreținerea

copilului minor, **********, a.n. *****, IDNP *****, în sumă bănească fixă în mărime de 2 200 (două mii două sute) lei lunar, începând cu data de 06.11.2024 și până la împlinirea vârstei majoratului de către copil.

Se constată că Bița Andrei, a.n. *****, IDNP *****, nu este tatăl biologic al copilului minor **********, a.n. *****, IDNP *****.

Prezenta hotărâre servește drept temei pentru organele competente în vederea radierii în actele de stare civilă şi a certificatului de naștere al copilului minor **********, a.n. *****, IDNP *****, la rubrica „tata” mențiunea - Bița Andrei.

Se încasează de la Bița Andrei, a.n. *****, IDNP *****, în beneficiul reclamantei Braga Olesea, a.n. *****, IDNP *****, cheltuielile de judecată, formate din, suma de 500 (cinci sute) lei cu titlu de taxă de stat și suma de 200 (două sute) lei cu titlu de taxă de timbru achitate la depunerea cererii de chemare în judecată, suma de 55,10 (cinzeci și cinci,10) lei cu titlu de cheltuieli poștale, suma de 6 500 (șase mii cinci sute) lei cu titlu de asistență juridică, suma de 15 700 (cincisprezece mii șapte sute) lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea testelor de paternitate, suma de 110 (o sută zece) lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru citarea publică a pârâtului și suma de 400 (patru sute) lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru transport.

În rest, pretențiile se resping ca neîntemeiate.

Se încasează de la Bița Andrei, a.n. *****, IDNP *****, taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 1 105,96 (o mie o sută cinci,96) lei.

În partea dispunerii încasării pensiei pentru întreținerea copilului minor, hotărârea este susceptibilă de executare imediată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul **Dorina Cebanița**